

ලංදාක පත්‍රිකා අංක 2013/10

රබර ආග්‍රීත ගොවි කරමානත

ශ්‍රී ලංකා රබර පර්යේෂණාධිතත්වය

රඛර් ආශ්‍රිත ගොවී කර්මාන්ත

රඛර් ආශ්‍රිත ගොවී කර්මාන්ත වන රඛර් වග කමු ඉඩීම් වල ඒකාබද්ධ බෝග හා සන්න් පාලනය රඛර් වග කරුවන්ට අතිරේක ආදායමක් ගෙන දිමට ඉවහල් වේ.

නමුත් බොහෝමයක් බෝග රඛර් සමග වග කළ හකි වුවත්, කුමන බෝගයක් සුදුසු ද යන්න රඳා පවතින්නේ රඛර් ගාකයේ වර්ධන අවධිය මතය. රඛර් ගාකයේ විවිධ වර්ධන අවධින්ට සුදුසු බෝග වගුව 1 හි සාරාංශ කොට ඇත. කෙකොළවුවද බෝග තෝරා ගැනීමේදී වෙළඳපොල නත්ත්වය, සම්පත් සුලඟනාවය හා ඉඩීම් යෝග්‍යතාවය ආදි කරනු ද සැලකිල්ලට ගත යුතුය.

වගුව 1. විවිධ වර්ධන අවස්ථා වලදී රඛර් සමග වග කිරීමට භුදු බෝග

රඛර් වගාවේ අපරිණත අවධිය	රඛර් වගාවේ පිටත වැළැය පුරා	රඛර් වගාවේ පිටත අවධිය		
<ul style="list-style-type: none"> - කොයේල් - අන්නාසි - වැළැඳුවාම් - උස් - වර්ෂික හා කන්න බෝග - ඕජය පැලුළුවී 	<table border="0"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> - එකක බීම් පුද්ගලයක ඇති රඛර් ගස් සංචාර වෙනත් නොකර - කොපි - කොයේවී </td><td style="vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> - එකක බීම් පුද්ගලයක ඇති රඛර් ගස් සංචාර වෙනත් කර - තෝරා - කුරුදු - ගම්මිරිස් </td></tr> </table>	<ul style="list-style-type: none"> - එකක බීම් පුද්ගලයක ඇති රඛර් ගස් සංචාර වෙනත් නොකර - කොපි - කොයේවී 	<ul style="list-style-type: none"> - එකක බීම් පුද්ගලයක ඇති රඛර් ගස් සංචාර වෙනත් කර - තෝරා - කුරුදු - ගම්මිරිස් 	<ul style="list-style-type: none"> - කරදමාරු - වැනිලා - වේවැල් - ඇන්ත්‍රියාම්
<ul style="list-style-type: none"> - එකක බීම් පුද්ගලයක ඇති රඛර් ගස් සංචාර වෙනත් නොකර - කොපි - කොයේවී 	<ul style="list-style-type: none"> - එකක බීම් පුද්ගලයක ඇති රඛර් ගස් සංචාර වෙනත් කර - තෝරා - කුරුදු - ගම්මිරිස් 			

රඛර් වගාවේ අපරිණත අවධියේ වැළැය හකි බෝග

තිරා එම් සඳහා ඔටෝන්තු දෙන කොට්ඨාසින්ව එල දරන බෝග මේ සඳහා සුදුසු වන අතර රඛර් වගාව ස්ට්‍රෑපනය සඳහා මිටර 2.4×8.1 ($8' \times 27'$) පර්තරයන් යොදා ගැනීම වඩා උවින වේ.

කොයේල්

ලංකාවේ බොහෝ පුද්ගල වල රඛර් සමග අතුරු වගාවක් ලෙස ජනප්‍රිය වී ඇති බෝගයකි. වැයට ගේන්තුව වී ඇත්තේ

- දේශීය වෙළඳපොල් ඇති ඉල්ලුම
- අවම පෝෂක අවග්‍යනාව, කමිකරු අවග්‍යනාව සහ රෝපන ද්‍රව්‍ය සුලඟ විම
- වගාව පිළිබඳ ගොවීන් සහ දුනුම සහ අන්දුකීම් බහුල බව

මෙය රඛර් වගාවේ මූල් අවුරුදු තුන හතර තුළදී සාර්ථකව වග කළ හකි අතර කොඩින් පළය බැස යන උදාකින (pH 7.0) පසක් වඩාන් යෝග්‍ය වේ. තද සුළා පවතින ස්ට්‍රෑන මෙම වගාව සඳහා සුදුසු නොවේ.

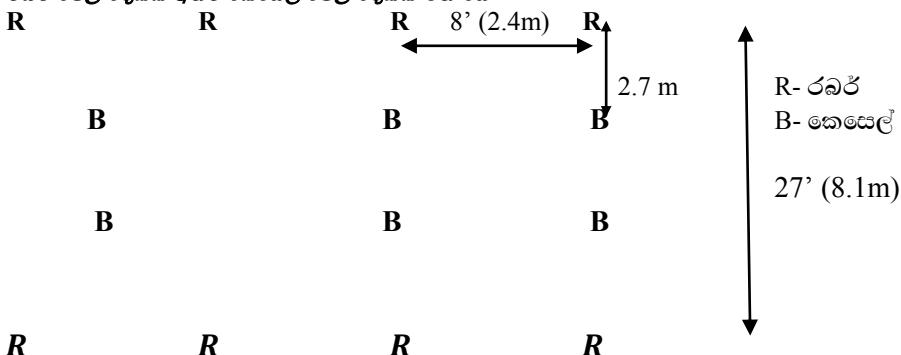
වගාකුල හැකි ප්‍රසේද

- අභ්‍යුත්** බහුලවම වගා කරන ප්‍රසේදය වේ. නමුත් දේශීය වෙළඳ පොල් සාපේක්ෂව ඉහළ මිලක් නොමැත.
- කේලකුටුව** තත්ත්වයෙන් උසස් ප්‍රසේදයකි. වදා පිදීම සහ පැනමා වැනි රෝගවලට පාඨ වීමේ ප්‍රවත්තාව ඉහළ වේ. මෙම ප්‍රසේදය ගෙන් කළාපයට නිර්දේශ කර නොමැත.
- ආනමාව/අැම්බුම්** ගෙන් ප්‍රදේශවලට වඩාත් සුදුසු වේ.
- අඟ කොකෝල්** වියලු දේශගෙන්තික තත්ත්ව වලට හිතකර වේ.

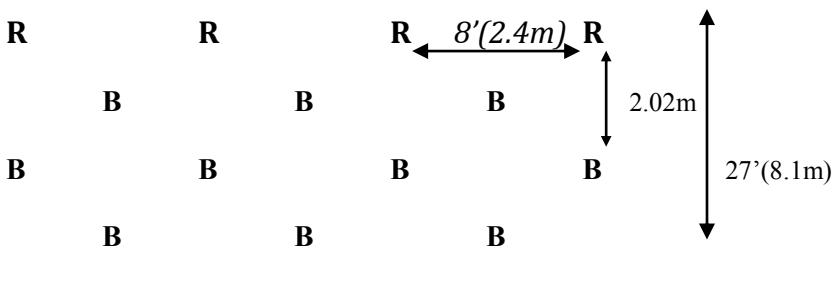
ක්ෂේපුයේ සිට්ටිම

මිටර 2.4×8.1 වන රඛර පේලි 2ක් අතර කොකෝල් පේලි එක් (1) සිට තුන (3) දක්වා වගා කළ හැකිය. (රුපය 1)

**රඛර/කොකෝල් සිට්ටිමේ දළ ක්ෂේපු සටහන
රඛර පේලි දෙකක් අතර කොකෝල් පේලි දෙකක් වන යේ**

රඛර පේලි දෙකක් අතර කොකෝල් පේලි අත්ත වන යේ

කොකොල් ප්‍රපේදය අනුව පේලියක ගස් දෙකක් අතර පර්තරය වෙනස් වේ.

කොලිඩුටුව 2.4m (8'), **අඩුවා** 3.0m (10'), **ආනමාල** 3.6m (12') සහ

අඩුමූල් 3.6m (12')

වගාවේ පදුරු පාලනය ඉතා වැදගත් වන අතර කොකොල් පදුරක් තුළ ගස් තැනක් තිබෙන පරිදි නඩත්තු කළ යුතු වේ. (දැ). මේ ගාකය සහ වෙනස් වර්ධන අවස්ථාවේ ඇති මොරෝයියන් දෙකක් ලෙස.

අන්තරික්ෂී

රඛර් වැවෙන සියලුම ප්‍රදේශවල අන්තරික්ෂී අනුරු බේශයක් ලෙස වගා කළ හැකි ව්‍යවද වෙළඳපොල පහසුකම් අනුව ගම්පන සහ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කවලට පමණක් මෙය සිමාවි ඇත. අන්තරික්ෂී අර්ථික වගයෙන් ලහ ලැබිය හැකි බේශයක් ව්‍යවත් මුළුක ස්වාපනයට අධික ප්‍රාග්ධනයක් සහ අධික කමිකරු යුතුයක් අවශ්‍ය වේ. වල්පැලුද්‍රි වලන් තොරව වගාව පැවතිය යුතු බැවින් තැනිනාලා භෝ මද තැනිනාලා බිම් යෝග්‍ය වන අතර ආම්ලක (pH 5.5) වැමිලෝම පස සහ ලැවරික් පස අන්තරික්ෂී වගාවට සුදුසු වේ.

වගාකළ හැකි ප්‍රපේද

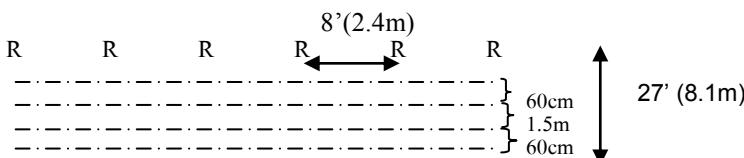
මුරකි (නැවුම් පලනුරක් ලෙස ජනප්‍රිය ය)

කිවි (විශේෂයෙන් වන් කිරීමට සුදුසු ය).

ක්ෂේත්‍රයේ සිට්ටිම

මධ්‍යයයේ මිටර 1.5 පර්තරයක් ඇතිව ද්විත්ව පේලියට අන්තරික්ෂී වගා කළ හැක (ක්වරයේ රුපය 2). ද්විත්ව පේලියට වගා කිරීමේදී පේලි දෙකක් අතර සො.මි. 60 පර්තරයක්ද මොරෝයියන් දෙකක් අතර පර්තරය සො.මි. 30 - 45 ද වේ. අන්තරික්ෂී සිට්ටිමට කානු පිළියෙල කිරීමේදී කානුවක් සො.මි. 20 ක් පළමින් හා ගැහුරින්ද විය යුතු වේ.

රඛර් අන්තරික්ෂී සිට්ටිමේ දළ ක්ෂේත්‍ර සටහන

R - රඛර්

R - අන්තරික්ෂී

වැල්දුවාචිම

විවිධ දේශගෙන්තික නග්න්ත්ව යටතේ වැල්දුවාචිම හොඳුන් වැඩෙන නමුත් අතරමදු සහ වියලු ක්‍රාපයේ ව්‍යවත්තේ නම් වියලු කාල වලදී ජලය සපයිය යුතු වේ. හොඳුන් පළය බැස යන

pH 6.0 - 7.5 වන පස වඩාත් සුදුසු වේ. මෙරට වෙළඳපොලේ මිල ඉනා සිශ්‍රයෙන් වෙනස්වන බවින් විගාල වශයෙන් වගකරන්නේ නම් වැළැඳුවීම් වින් කිරීමේ කර්මාන්තයාලා සමග සම්බන්ධ ව වග කිරීම ඉනා නුවනුට තුරු වේ.

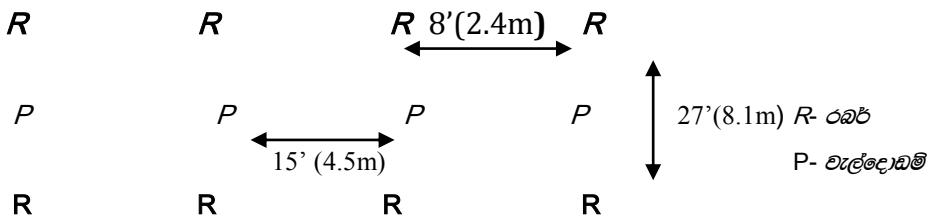
වගකළ හැකි ප්‍රමෝද

පහත රට තොන් කළාපයේ රඛර් සමග වග කිරීමට කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ප්‍රමෝද දෙකක් නිර්දේශ කර ඇත. කාම්ප්ලූඩික “කහ පාට” ප්‍රමෝදය තොන් සහ වියලු ප්‍රදේශයන් දෙකටම සුදුසු වන අනර ‘මාති’ ප්‍රමෝදය තොන් කළාපයට පමණක් සුදුසු වේ.

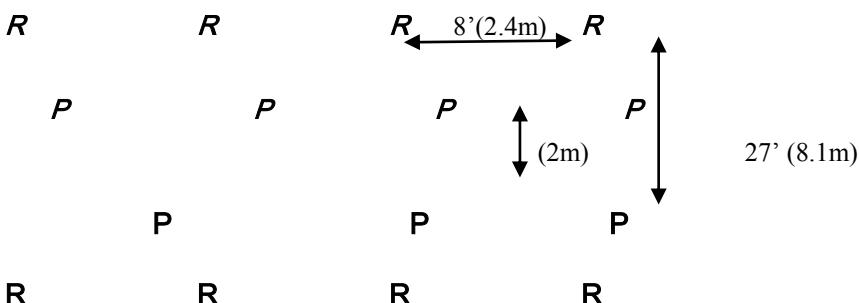
ස්නේරුයේ කිවවීම

රඛර් ජේල් දෙකක් $2.4 \text{ m} \times 8.1 \text{ m}$ අනර වැළැඳුවීම් ජේල්යක් කිවවීම ප්‍රවලිත මුත් වැළැඳුවීම් ජේල් දෙකක් වුවද කිවවීය හැක (රැපය 3). ජේල්යක වැළ් දෙකක් අනර පර්තරය මිටර 4.5 ද ජේල් දෙකක් අනර පර්තරය මිටර 2 ද විය යුතු වේ. කිවවන වලක් කො.ම්. $60 \times 60 \times 60$ විය යුතු වන අනර කිවවීමට සති දෙකකට පෙර කාබනික ද්‍රව්‍ය සහ මත්‍රිත පස් විලින් ප්‍රමෝද යුතු වේ.

රඛර් වැළැඳුවීම් කිවවීමේ දළ ස්නේරු සටහන
තහවුරු ප්‍රමෝද දෙකක් අනර වැළැඳුවීම් ජේල් වන සේ

තහවුරු ප්‍රමෝද දෙකක් අනර වැළැඳුවීම් ප්‍රමෝද දෙකක් වන සේ

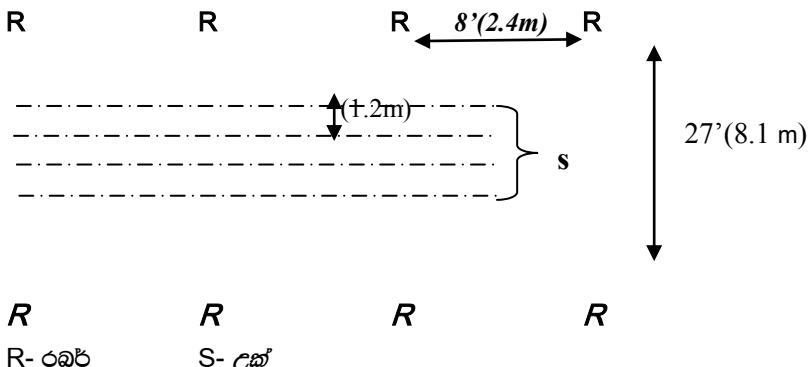

මිටර් දෙකක් පමණ උස්සු කතු සහ ගැල්වනයින් කමිඩ් වලින් යුත්ත ගෙනිමත් ආධාරකයයේ මත වැළැ වර්ධනය වීමට ඉඩ සළකා දිය යුතුය. ආධාරකය දක්වා වැළැන වැළෙනි ප්‍රතිච්චිතයේදී දිගාවලට යන අනු දෙකක් පමණක් වැඩිමට ඉඩ සැලුසිය යුතු අනර ඒවාද මිටර දෙකක් වැඩුණු පෙනු, ද්වෑතියික අංකුර වැඩිමට සැලුසිය යුතු වේ. වම අනු වල පහුරු ඉවත් කර පහළට වැඩිමට සැලුසිය යුතු වේ.

සේ

වියලි ප්‍රදේශ සඳහා සුදුසු බෝගයක් වන අනරම හොඳ වෙළදපොලක් ඇති බැවින් මොනුරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රවලිත වගාවකි. මෙය රඛර් ලපටි අවස්ථාවේ අධික සුරූය රෝම්පෙන් සහ තාපයෙන් ඏරක්ෂා කරන අනරම වර්ධන වේගයද වැඩි කරයි. උක් පර්යේෂණයන් මගින් නිර්දේශන කියලම උක් ප්‍රහේද රඛර් සමග වැවිය හැක. රඛර් පේළු දෙකක් අනර මිටර 1.2 පරනරයට උක් පේළු හනරක් හෝ පහක් වගා කළ හැක (කවරයේ රුපය 4).

රබර/෋ක් සිවවිම් දළ ස්නේටු ප්‍රාග්ධන

වාර්ෂික සහ කන්න (සැනු) වෝග

බොහොමයක් බෝග රබරවල ලපටි අවස්ථාවේදී වගා කළ හැක. දේශගුණික සාධක සහ වෙළදපොල තත්ත්වය අනුව සුදුසු බෝග හඳුනාගත යුතු වේ. මෙරට අනරමදී කළාපයේ කන්න බෝග ලෙස කිවිපි, කුරක්කන්, බඩුඉරිගු, වම්බවු, ගොඩ වී රබර සමග අනුරු වගාවක් ලෙස ගොඳු ගැනේ (කවරයේ රුපය 5). රබර/කොසේල්/වම්බවු වගාව හෙත් කළාපයේන් ප්‍රවලින අනුරු වගාවකි. විශේෂීය දේශගුණික සාධක බලපාන බැවින් හෙත් සහ වියලි කළාපවල බෝග මරුව සැමවීම කළ හොහැක. උදාහරණ වගයෙන් කිවිපි වැනි රනිල බෝග හෙත් කළාපයේ වගා කළ විට කරල් වලට දිලිර ආකාශ ඇතිවන බැවින් සාර්ථක නොවීම දැක්විය හැක.

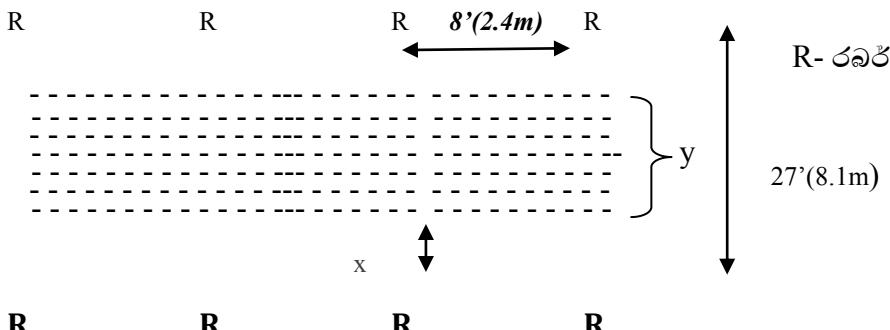
භාෂාධ පැලුවේ වගාව

මිට අමතරව කෙටි කාලීන ග්‍යාෂය පැලුවේ වගාව කෙරෙනිද අවධානය යොමුවේ ඇත (කවරයේ උපය 6).

භාෂාධ පැලුවේ	ප්‍රවාරණය	කෙටිවානු
පොල්පල (Aerva lanata)	වේෂ මගින්	සුර්යාලෝකය උපරිමාව
කටුවැල් බට (Solanum virginianum)	වේෂ මගින්	සුර්යාලෝකය උපරිමාව
තිප්පල (Piper longum)	අනු මගින්	සෙවනු 50%
තිල්සවරිය (Indigofera tinctoria)	වේෂ මගින්	මද සෙවන
රූනිටල (Plumbago indica)	අනු මගින්	මද සෙවන

රබර් වැවු පළමු වසර තුළ බෝග දෙක අනර පර්තරය 1.2m ලෙස පවත්වා ගැනීම පමාණුවත් නමන් රබර් වගාවේ වියන වර්ධනය හේතුවෙන් මෙම පර්තරය වසරින් වසර මිටර 0.6 බැහින් වයි කළ යුතු වේ.

රබර්/වාර්මික සහ කන්න (සංඛ) බෝග සිට්වීමේ දළ ක්ෂේත්‍ර සටහන

y - වාර්මික සහ කන්න (සංඛ) බෝග

x - පළමු වසර 4'(1.2m)
- දෙවන වසර 6'(1.8m)

වෙනත් තුළු බෝග

රබර් අපරින්ත අවධියේ කාර්බිකව වැවෙන පැහැරීමානා ඉ ලංකාවේ දකුණු ප්‍රදේශයේ ප්‍රමුද්‍රව්‍ය වගා කරන ආර්ථික බෝගයක් වන අනරම නොමිරා රබර් සමග ද වැවිය හැක. කෙසේවුවද මෙම ප්‍රදේශ වල දිරික කාලයක් තිස්සේ පැහැරී වගා කිරීම නිසා වම නිෂ්පාදනය ඉතාමත් අඩු වී ඇත. වබඩිත් පැහැරී තෙල් වලින් පමණක් ආදායමක් බලාපෙ)රෙන්තු නොවී එස් සමග රබර් වගා කර සරු ආදායමක් ලබා ගැනීමට වගාකරුවන් පෙළඳී ඇත.

රඛප් වගාලේ පරිණත අවධියේ වැට්ට නැකි වෙශ්‍ය

රඛප් වගාලේ වර්ධන අවස්ථාව අනුව බෝග තේරීමේදී සැලකිය යුතු කරනු දෙකකි.

- සෙවනුට ඔරෝත්ත දෙන බෝගයක් වේ
- පරිණත වූ රඛප් වගාලේ මුළු පද්ධතිය සමග තරග කිරීමට ඇති හකියාව

කරදමුංග

වර්හාපනනය ම්.ම්. 1500 - 2500 දක්වා පැනිරනු ගින දේශගෙනුයක් සහිත පද්ධේග වල වගා කරනු ලබන බෝගයකි. වනමුත් පහතරට තෙන් කළාපය කැඳුන යෝග්‍ය කරදමුංග ප්‍රශේද නිෂ්පාදනය කර ඇති බැවින් රඛප් සමග වගා කිරීම සඳහා මෙම ප්‍රශේද යොදා ගත යුතු වේ. කාබනික ද්‍රව්‍ය බහුල, තොදින් ජලය බැං යන පසක් සුදුසු වේ.

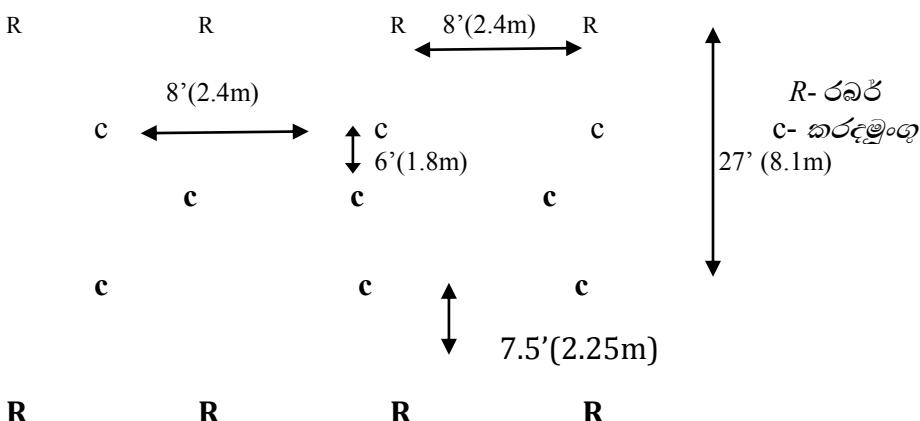
ප්‍රසේද

EC1/100, EC1/101, EC1/102 සහ EC2/400MT යන ප්‍රශේද අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් තිර්ණේග කර ඇත.

ඩ්රේජරයේ කිවවීම්

රඛප් පේලි දෙකක් අතර පර්තරය මිටර 2.4×8.1 වන්නේ නම්, කරදමුංග පේලි දෙකක් හෝ තුනක් කිවවීය නැකි. දෙපේලි තුමයේදී පේලිය තුළ පර්තරය මිටර 1.4 වන අතර පේලි අතර මිටර 2.4 පර්තරයක් තබා ගත යුතුය. කරදමුංග පේලි තුනක් කිවවන්නේ නම් මේ පර්තරය වනුයේ ගස් අතර මිටර 1.8 ක් සහ පේලි තුළ මිටර 2.4 ක් විවෘත කිවවන වලක් කො.ම් $40 \times 40 \times 40$ විය යුතු අතර කාබනික ද්‍රව්‍ය සහ මත්සිට පස් වලින් පිරවිය යුතු වේ.

රඛප්/කරදමුංග කිවවීමේ දළ ස්කේජ සටහන

කාබනික ද්‍රව්‍ය බහුල ජලය බැං යන ලේඛම පසක පරිණා රඛ්‍ර සමග අනුරූ වගාවට සුදුසු බෝගයකි. සිටවා වසර තුනකට පසු මල් කටගතීම ආරම්භ වන අතර වසර 7-8 දි පමණ එපරිම අස්ථිනක් ලබාගත හැක.

වේවැල්

රඛ්‍ර ආඩින වේවැල් වගාවේ වර්ධනය සහ වහි අස්ථින්හ පිළිබඳ පර්යේෂණ දැනට කිදුවෙමින් පවතින අතර පරිණා රඛ්‍ර සමග වග කිරීම සඳහා වඩාන් උච්ච වේවැල් ප්‍රශේදය ම වේවැල් වේ. රඛ්‍ර වග කර වසර 10 - 15 කින් පමණ පසුව වේවැල් වග කිරීම සුදුසු විය හැකි අතර ව්‍යුත රඛ්‍ර ගලවා ඉවත් කරන විටම වේවැල් අස්ථිනද නෙලා ගත හැක.

ස්පේෂ්‍ලයෝ සිටවිම

රඛ්‍ර පේල් දෙකක් අතර මිටර 3 - 4 පර්තරයෙන් තහි ජේල්ලයට වේවැල් සිටවිය හැකි.

රඛ්‍ර යටතේ ඇන්තුරියම් මල් වගාව

ඇන්තුරියම් මල් වගාව වනාපාරයක් වගයෙන් කරන රඛ්‍ර වග කරවන්ට පරිනත රඛ්‍ර වගාවේ ඇන්තුරියම් වග කළ හැක. ඇන්තුරියම් වගාව සඳහා පහත සඳහන් ගුණාග අවශ්‍යය.

- 21-30 °C උෂ්ණතා පරාකයක්/70% - 75% අතර ආලෝක පරාකයක්/1750mm වඩා වැඩි වර්තාපතනයක්

නෙත් කළාපයේ පරිනත රඛ්‍ර වගාවන් හි මෙම නත්වයන් පිහිටා ඇත. ඇන්තුරියම් පැල 30cm (1') විෂ්කම්භයෙන් යුත් කිමෙන්ති පොවිවි වල කිටුවා රඛ්‍ර පේල් අතර ස්ථාපනය කළ යුතුය. බ්‍රිම ඇන්තුරියම් වග කළ නොහැකිකේ රඛ්‍ර මුළු ඇන්තුරියම් වලට යොදුන පොනොර සඳහා තරගයක් ඇති වීමෙන් ඇන්තුරියම් වගාව අඩුපත් වන නිසාය.

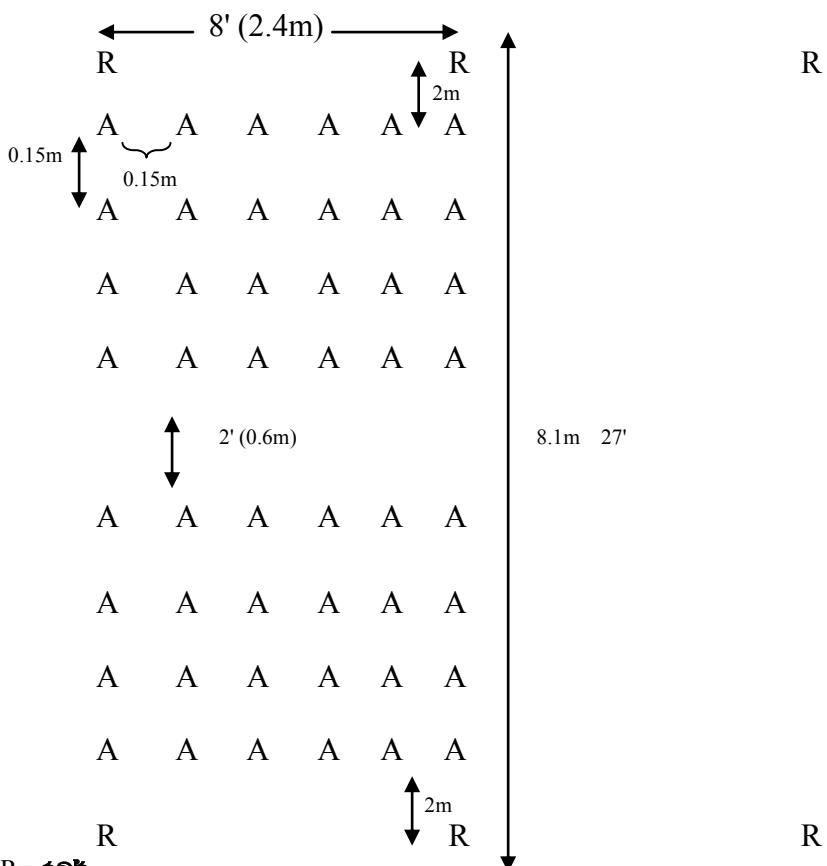
වග කළ හැකි ප්‍රශේද

"ලොකිල් රෙඩ්" විශේෂය රඛ්‍ර වගාව යටතේ හොඳින් වර්ධන වීම සහ මල් පිළිම සඳහා සුදුසු ම විශේෂයකි.

ක්‍රේංචුයේ සිට්ටීම

8' x 27' (2.4m x 8.1m) දුර යටතේ වහන ලද රබර් වගාවක රබර් පේලු දෙක අතර පොවිවි පේලු 8ක් නැඩිය හැක. රබර් පේලුයේ සිට 2m දුරින් පළවෙති පොවිවි පේලුය ආරම්භ කළ හැක. අන්තරියම් පොවිවි පේලු 4 කට පසු 0.6m (2') ක තිරුවක් ඇවේදුම සඳහා ඉඩ තබා නැවත පේලු 4ක් ස්ථාපනය කළ හැකිය. අන්තරියම් පොවිවි 2ක් සහ පේලු 2ක් අතර 0.15m (1/2') දුරකින් ඇකිරිය හැක (අපය 10).

රබර්/අන්තරියම් සිට්ටීමේ දළ ක්‍රේංචු සටහන

R = රබර්

A = අන්තරියම් පැලු 30cm (12") සහිත විශකම්හයෙන් දුන් සිමෙන්ති පොවිවි

රංඛ වල පිවන වතුය පුරා වැටිය හැකි අතුරුබේග

පරිණත රංඛ වගාචක යටි වගාචක ලැබෙන ආලෝකය මද බැවින් සෙවණ් වග කළහකි බේග තොරාගත යුතු වේ. කෙසේ වුවද වැඩි ආර්ථික වාසි තකා ආලෝකය අවශ්‍ය කරන බේග තොරන්නේ නම් වැඩි ආලෝකයක් ලැබෙන පරිදි අක්කරයක සිටවනු ලබන රංඛ පැල ප්‍රමාණය අඩු කළ යුතුය. මේ සඳහා පේලී අතර පර්තරය වැඩි කිරීම සිදු කරනු ලැබේ.

උකිය ක්ෂේරුයක වැටිය හැකි රංඛ පැල ප්‍රමාණය අඩු තොරම සෙවණ් වැටිය හැකි බේග (රං). රංඛ වචන පර්තරය මිටර 2.4×8.1 ($8' \times 27'$)

කොපී

වැඩි ආදායමක් ලබාගත හැකි බේගයක් ලෙස සැලකේ. විවිධ දේශගෙන්තික කළාපවල වැටිය හැකි වදුගත් ප්‍රහේද 3ක් හඳුනාගෙන ඇත. pH 6.5 ක් වූ ආම්ලික පසක් කුදාසු වේ. වම නිසා රංඛ වචන කරන අධි ආම්ලික පසක හුණු විකත කිරීම අවශ්‍ය විය හැක.

වගකළ හැකි ප්‍රහේද

Coffea arabica (ඇරංබික) කොපී සිකිල් දේශගෙනුයක් ඇති ඉහළ උන්නතාංගයක් ඇති පුදේග වලටද කුදාසු වේ. කෙසේවුවද සාමාන්‍යයෙන් මහුද මට්ටමේ සිට මිටර 1800 උස පුදේග දක්වා බහුලව වග කළහකේ. මෙම කොපීවල සුපිරි ග්‍රන්ඩ නිසා ඉහළ මිලක් ලබා ගත හැක.

Coffea canephora (රෝබස්ට කොපී): පහත රට තෙන් කළාපයට කුදාසු වේ. අඩු උන්නතාංගයක් සහිත උනුසුම් සහ තෙනමනය ඇති පුදේග වල වැට්ටී. ක්ෂේත්‍රීක කොපී නිෂ්පාදනය හඳුනා බහුලව යොදා ගති.

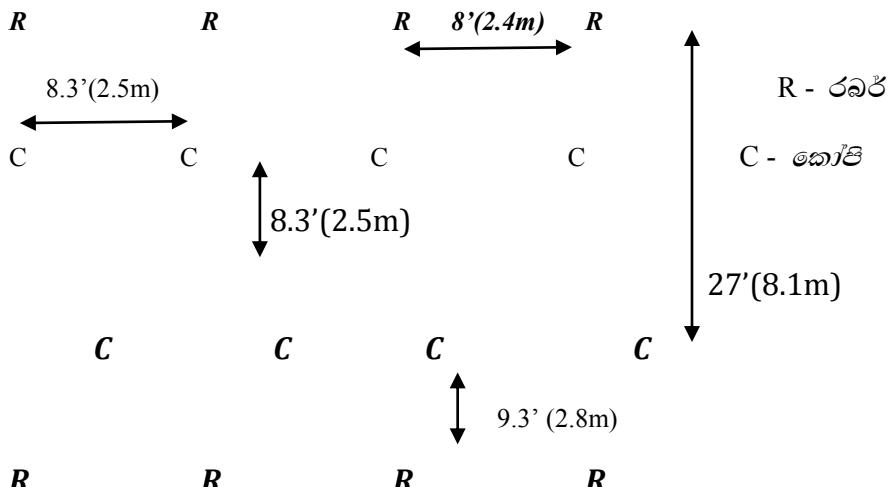
Coffea liberica: විවිධ පාංශ තත්ත්වයන් යටතේ උනුසුම් තෙන් පුදේග වල වැට්ටී. විගාල තද විල හට ගන්නා නිසා සැකසුම් වියලම අධික වේ. නිත්ත රසයක් ඇති අතර මැලෝකියාව සහ අරාබියානු පාතිකයින් විශේෂයෙන් ප්‍රිය කරයි.

ක්ෂේරුයේ සිටවීම

රංඛ පේලී දෙකක් අතර තනි පේලීයට තොරී පේලී දෙකකට මිටර 2.5×2.5 පර්තරයෙන් කොපී සිටවීය හැක. මෙහේ තනි කදාක් සිටින දේ තැප්පාද කළ හැක. අපනයන කැමිනර්ම දෙපර්තමේන්තුවේ නිර්දේශයකට අනුව කදාන් දෙකක් ප්‍රහුණු කරන්නේ නම් පර්තරය

මිටර 3×3 ($10' \times 10'$) විය යුතු වේ. කොළඹ සඳහා අවශ්‍ය සෙවනු කැපයීම සඳහා රඛර්/කොසෝල් වගා කිරීමෙන් අමතර ආර්ථික වාසිදු ලබා ගත හැක.

රඛර්/කොළඹ සිට්ටිමේ දළ ස්ථේෂු සටහන

සොයේව්

වියලු දේශගුණයක් ඇති දිස්ක්‍රික්ක වල රඛර් සමග ස්ථීර අනුරූ බෝගයක් ලෙස කොසෝල් වැවිය හැක. pH 6.0 - 6.5, කාබනික දුව්‍ය බහුලව ඇති ජලය නොදින් බැඩෙන මධ්‍ය ලේඛ්‍ය පස මෙම බෝගය සඳහා ඉතා යෝග්‍යවේ. මල් හට ගන්නා කාලයේදී පරාගතය වැඩි කිරීමට අධික ආර්ද්‍රතාවයක් තිබුම ඉතා වැදගත්ය. මුහුද මට්ටම්න් මිටර 600 ක් දක්වා බුම්බල නොදින් වර්ධනය වේ. මේ වගාව සඳහා වාර්ෂිකව වර්ෂාපතනය ම.ම. 1650 - 2750 අතර පැතිරි පැවතිය යුතු අතර, උෂ්ණත්ව සෙල්කියස් 24° - 27° අතර විය යුතු වේ.

වගාකුල හැකි ප්‍රමෝද

ක්‍රියලේව් අට කුදාට කුරු කහ පැහැයයක් ගති. ඉතා රසවත්ය. අස්වනු අඩුය. රෝග ව්‍යවහාර පාත්‍රවීමේ හැකියාව වැඩිය.

ගොරෝක්වූයේ අට තද දම් පැහැයයක් ගති. නොදින් ව්‍යවහාර හට ගති. රෝග ව්‍යවහාර පිරෝන්ත දෙයි.

ව්‍යිනිවාරියේ ඉහත වර්ග දෙක් සංක්‍රාන්තයක් නිශා අතරමදී ලක්ෂණ පෙන්වයි.

ස්පේෂ්ලයේ සිටවීම

රබර පේළු දෙකක් අනර මිටර 3 පරතරය ඇතිව කොසෝ තනි පේළුයට සිටවන ලැබේ. සිටවන වලක් ශේ.ම්. $45 \times 45 \times 45$ විය යුතුය. ගසක් නඩත්ත කිරීමේද අතු තනි ස්ථාපකය් සිටින ගේ නඩත්ත කළ යුතුවේ. අධික සෙවනු තත්ත්වවලදී විෂ මැලවීමකට බලන් වන අනර, විය ප්‍රහාසනය්ලේෂණය ඇවත විමෙන් ඇතිවන අසාමාන්‍යතාවයකි.

ස්පේෂ්ලය සිටවීය හැකි රබර පැලු ප්‍රමාණය ආශ්‍රිතර (හනත්වය ආශ්‍රිතර) වගකර හැකි අනුරූපවායිග

රබර පර්යේෂණයෙන් මගින් යොමීත් තනි පේළු සහ දෙපේළු අඩු සහන්ව රබර වග කිරීමේ ක්‍රම අනුරූපවායිග සඳහා වඩාත් නොදු අවකාශයක් හා ආලෝකයක් ලබා දේ.

තනි පේළුයට සිටවීම

රබර මිටර 2.4×12 පරතරයට වග කළවීට සිටවීය හැකි රබර පැලු ගණන සාමාන්‍ය සංඛ්‍යාවෙන් 70% ක් පමණ වේ.

දෑවීත්ව පේළු ක්‍රමයට සිටවීම

රබර දෑවීත්ව පේළුය තුළ සිටවන පරතරය මිටර 2.7×2.7 හෝ මිටර 3×3 තනි අනර දෑවීත්ව පේළු අනර පරතරය මිටර 18 ක් වේ. මිටර 2.7×2.7 පරතරයට සිට වීමේදී රබර සහන්වය තනි පේළු ක්‍රමයට සමාන මුළු මිටර 3×3 පරතරයට සිටවනවීට රබර සහන්වය තනි රබර වගවකින් 63% ක් පමණ වේ. දෑවීත්ව පේළු ක්‍රමයේද යහපත් ආලෝක තත්ත්වය නිසා තනි පේළු ක්‍රමයට වඩා වාසිදායක වේ. කුඩා ඉඩම් හිමියන්ගේ ඉඩමේ ප්‍රමාණය කුඩා බැවින් මෙය ප්‍රායෝගිකව කිරීම අපහසු වේ.

තෝරා

රබර සහ තෝරා යොළ දෙකම වග කරන නොත් ප්‍රදේශවල රබර සමග වග කිරීමට සුදුසු අනුරූපවායියකි තෝරා මෙය වඩාත් ප්‍රවාන වි ඇත්තේ කුඩා ඉඩම් හිමියන් අනරය. සාමාන්‍යයෙන් වර්ණ කාලයේදී රබර කිරී කැපීමට නොහැකි වුවන් තෝරා ද්‍රව්‍ය අලෙවීයෙන් ආදායමක් ලබාගත හැක. වැසේම විගාල වන්‍යායවල ක්මිකරවෙනයේ රැකියා අවස්ථාවන් වෙන්ම රැකියා සුරක්ෂිතනාවයද ඇති කරන අනුරූපවායියකි. මෙම යොළ දෙකෙහි මිල ගණන් විකවරකදී පහළ නොයන නිසා තිරසාර ආර්ථිකයක්ද හිමි වේ. තද වියලු කාලවලදී රබර මගින් තෝරා අවශ්‍ය සෙවනුද සපයයි.

ස්පේෂ්ලයේ සිටවීම

රබර්, මිටර 2.4×12 පර්තරයෙන් තහි ජේලියට සිටවන විට ඒ අතර තේ ජේලි නොකළ හැක. ජේලියක් තුළ තේ ගස් දෙකක් අතර දුර මිටර 0.6 දී. තේ ජේලි දෙකක් අතර පර්තරය 1.2 ක් ද වේ. විසේම රබර් සහ තේ ජේලි අතර මිටර 2.4 පර්තරයක් පවත්වාගත යුතු වේ. ද්විත්ව ජේලි කුමයේදී මෙම පර්තරය ඇතිව තේ ජේලි දෙළඟක් (12) යෙදිය හැක. තහි ජේලි කුමයේදී මුළු වග ප්‍රමාණයෙන් 70% තේ වග කළ හැක. ද්විත්ව ජේලි කුමයේදී වය $69.5\% - 68.5\%$ වේ (රබර් ද්විත්ව ජේලි කුමයේ පර්තරය මිටර 2.7×2.7 , 3×3 මෙන්). අවුරුදු 6 කට පසුව තහි ජේලි කුමයේදී තේ අස්වැන්න අඩුවන බැවින් සාර්ථක අස්වැන්නක් කළහා රබර් වල වයන 25% ක් අඩු කළ හැක. මේ සාදහා රබර් වනාප්ති කිළබාරියේ උපදෙස් ලබා ගත යුතුය (රූපය 7).

කාබතික ද්‍රව්‍ය අඩු පසක තේ වැට්ටිමට පෙර අවුරුදු $1\frac{1}{2}$ තේ 2 ක පමණ කාලයක් පස ප්‍රතිස්ථාපනය සාදහා මානා තේ ගෝනමාලා වැනි ගාක විශේෂයන් වැට්ටිම අවශ්‍ය වේ. පහත රට තෙන් කාලාපයට නිරද්‍රිතින තේ ප්‍රගේදී රබර් වග කරන ප්‍රදේශවල සුදු බැවින් මෙම ප්‍රහේදී තේ/රබර් වගවට වඩාන් යෝගේ වේ. රබර් සහ තේ පර්යේෂණයන්හෙත් මගින් නිරද්‍රිතින පැල සිට්ටිම හා බෝග පාලන කුම රබර් හා තේ වගවට අනුගමනය කළ යුතුය. ආවරණ වගවන් රබර් අති ස්වානවලට පමණක් සිමා කළ යුතු අතර රබර් වලින් කැලකිය යුතු සෙවණක් ලැබෙන තෙක් *Gliricidia* වැනි තේ වලට සෙවණ දෙන ගාක වැට්ටිම සුදු වේ.

සිරසු

මැහ කාලයේ ස්වාච්ඡා මිලක් පැවති සුළු අපනයන බෝගයකි. විවිධ පාංශ තන්න්ව යටතේදී මෙන්ම වියලු දේශගුණික තන්වයන් යටතේදී වග කළ හැක. පරිණාම රබර් වගවේ සෙවණ යටතේ වැඩෙන කුරුදු වල පොත්ත අඩු සන්කමකින් යුත්ත වන අතර කිදින් දිගින් වැඩි වන නිකා මේ අඩුලුහුඩුකම යම් දුරකට මගහැර යයි. කුරුදු තැම්ම සාදහා පළපුරුදු කම්කරුවන් ඇති නම් පමණක් රබර් කුරුදු අනුරුවගාට ඇරුමුම යෝගේ වේ. පැල සහ ජේලි අතර පර්තරය රබර්/තේ වගවේ මෙන්මය (රූපය 8).

ගම්මිරිය්

තහි සහ ද්විත්ව ජේලි කුමයට සිටවන ලද රබර් වගවක මිටර 2.5×2.5 පර්තරයෙන් යුතුව ගම්මිරිය් ජේලි $3-5$ දක්වා වග කළ හැකි අතර ගම්මිරිය් වැළැ සාදහා ආධාරක සැපයිය යුතුය. කාමානයන් ග්ලිටික්සිය වැනි පිට ආධාරක යොදා ගනු ලබාවිද, අප්‍රව ආධාරක යොදා ගත්තේ නම් වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගත හැක. වැළෙසම මෙහිදී මිටර 2×2 යුතු වැඩි සන්වැකියින් ගම්මිරිය් වග කිරීමට හැකිවිමද විශේෂ වාසියකි. කෙසේ නමුද ගම්මිරිය් සාදහාද හොඳුන් වැඩෙන තෙක් භාවිතාලික සෙවණක් සැපයිය යුතුය.

වෙනත් අදාළ වගා ඩුම

මැයිම් වගාව

මහෙශ්‍රාති, හවරිනුග වැනි දැවමය බෝග රඛර් ඉඩම් වල මැයිම්වල වගා කළ හැක. තවද මෙම බෝග ආධාරක ලෙස යොදා ගනිමින් ගම්මරිස් වැනි බෝග වගා කිරීමෙන් අමතර ආදායමක් ද ලබා ගැනීමට හැකියාවක් ඇත.

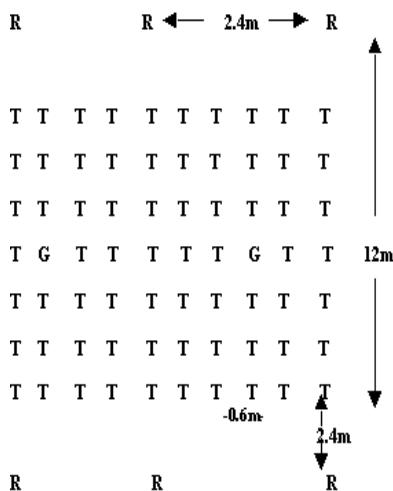
පාල කිටවීම

රඛර් වගාවේ රඛර් ගාකයක් යම්කිකි හේතුවක් නිසා මිය යාමකට හෝ වෙනත් ආපදාවක් නිසා ඉවත් කිරීමට සිදු වුවිට එම ස්ථානයේ මහෙශ්‍රාති හෝ පුවක් වැනි බෝගයක් කිට විය හැක.

පොහොර යෙදීම හා ආනෙකුත් වගා ගඩින්තුව

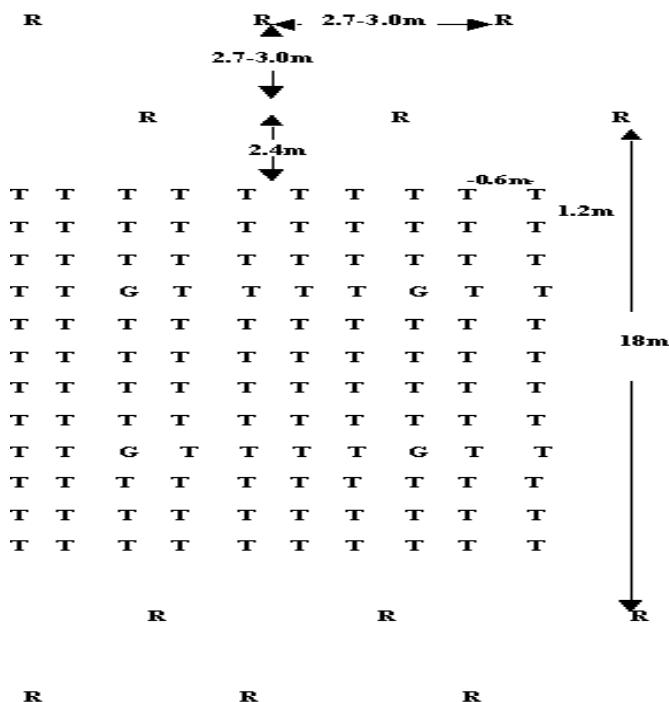
අදාළ බෝග කළනා දෙන ලද නිර්දේශ අනුව සිදු කළ යුතුය.

රඛර්/නේ තනි පේලී කුමය දළ ක්ෂේත්‍ර සටහන

නේ ප්‍රමාණය – ~70%   රඛර් ප්‍රමාණය – ~70%

රබර/නේ ද්විත්ව පේලී කුමය දළ ක්ෂේත්‍ර සටහන

T – නේ

R – රබර

G – ගේලිඩිචියා

නේ ප්‍රමාණය – ~69%

රබර ප්‍රමාණය – ~63-69%

සන්න්ව පාලනය

රබර් වගාවන්ක විශාල්න්ව අභි තැප්පා හා අනෙකුත් පැලුද්ව වර්ග උපයෝගී කරගෙන සන්න්ව පාලනය කිරීමේ හැකියාව යම් යම් බාධක නිසා සිමා වී පැවතියා, නිදුලේ කුමයට කුකුලන් අභිකිරීම කුඩා රබර් වහා හිමියන් සඳහා සුදුසු බව අධ්‍යයන වලින් හෙළු වී ඇත (රූපය 9).

පුදු පර්යේෂණ ආයතනය CPRS Brown (Central Poultry Research Station-Brown) දුර්ගය ගම් කුකුලන් සමඟ මුහුම් කිරීමෙන් ලබාගත් පළමුවන පරමිපරාව නැවත ගම් කුකුලන් සමඟ මුහුමිකර ලබාගත් දුර්ගය නිදුලේ කුමයට සුදුසු දුර්ගයක් ලෙස හැඳුන්වා දේ ඇත.

වැඩි ඩින්තර ප්‍රමාණයක් (ගම් කුකුලන්ට සාලේකුව) ලබා දීමට හැකිවේම සහ පරිසරයට අනුවර්තනය වෙමි වැඩි හැකියාවක් (CPRS brown දැර්ගයට සාලේකුව) සහිතව හැඳුන්වා දුන් මෙම දැර්ගය, පරිනත රඛර් වගාව තුළ නිදහු කුමයට ඇතිකිරීමෙන් ද සර්වක ප්‍රතිච්චිල ලබා දෙන බව ශ්‍රී ලංකා රඛර් පර්යේෂණයන් කළ මූලික පරික්ෂණ වලින් හෙළුව ඇත. තවද මෙහින් රඛර් වගාවේ සහ පවතින ස්වාභාවික පැළවල සංයුතියට බාධාවක් ඇති ගොනෝරේ.

අක්කර 1/2 කිට අක්කරයක භුමි ප්‍රමාණයක් ඇති ඉඩමේම පදිංචිව සිටින කුඩා ඉඩමේම හිමියන්ට මෙම කුමය සුදුනු වේ. අක්කර 1/2 ක ඉඩමකට කුකුලන් 25ක් හැඳුන්වා දිය හැකි අතර මේ සඳහා 7' X 4' කුඩා 3ක් ස්වාභාවික කළ යුතුයි. කැම බඳුන් හා වතුර මෙම කුඩා තැබිය හැකි අතර රාඩ්‍රි කාලයට ආරක්ෂාවද සැපයිය හැක.

7

8

9

10

01.01.2008

ලපයුගිනා පරිදේශනා අංශය
ශ්‍රී ලංකා රඛර පරිදේශනාධිතත්වය
බාරටින්ස්ලැංකි
අගලවත්ත

2014 පෙබරවාරි